

NATURALIZACE A INTEGRACE

Zlepšování přístupu osob bez státní příslušnosti k naturalizaci a integraci

[V čem je problém?](#)

[Co mohu pro uprchlíky udělat coby sociální pracovník v první linii?](#)

[Co se musí změnit na politické úrovni?](#)

[Další základní informace k problematice a doplňující zdroje](#)

V ČEM JE PROBLÉM?

Jediným řešením absence státní příslušnosti je získání občanství. Překážky naturalizace mohou způsobit, že osoby bez státní příslušnosti **nebudou moci využít svá práva** a budou sociálně **znevýhodněné**.

- Práva osob bez státní příslušnosti jsou v některých případech omezena, například co se týče vzdělávání, zdravotní péče, sociálních dávek a zaměstnání, což přispívá k dlouhodobé chudobě a další újmě.
- Osoby bez státní příslušnosti většinou nemají právo volit, zastávat politické funkce nebo se plně účastnit demokratických procesů.
- Děti osob bez státní příslušnosti se mohou narodit bez státní příslušnosti, pokud zákony plně nezamezují absenci státní příslušnosti u dětí, která porušuje [právo dětí na občanství](#).
- Osoby, které jsou bez státní příslušnosti dlouhodobě, se mohou cítit izolovány a nevíťány, což způsobuje psychické problémy a tlumí jejich potenciál přispívat společnosti.

CO MOHU PRO UPRCHLÍKY UDĚLAT CUBY SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK V PRVNÍ LINII?

Čtyři „P“: Poznat, poznamenat, poradit, prostudovat!

1. [Poznejte absenci státní příslušnosti a její vliv](#)

Nepředpokládejte, že každý má nějaké občanství nebo že každá osoba bez státní příslušnosti ví, že je bez státní příslušnosti, nebo že absence státní příslušnosti již byla identifikována během [předběžného prověření](#) uprchlíků nebo [během řízení na určení jejich statusu](#). Zvažte, jestli osoby bez státní příslušnosti čelí vyšším překážkám v naturalizaci, a pokud je to potřeba, dále to prošetřete.

- Čelí osoby bez státní příslušnosti překážkám v naturalizaci, například když jim chybí některé dokumenty, jako jsou rodné listy a pasy?
- Mohou si osoby bez státní příslušnosti dovolit zaplatit proces naturalizace, a pokud ne, pojí se to k omezením jejich práv a příležitostí v minulosti?
- Lze některé požadavky zmírnit / je možné od nich upustit?

2. Poznamenejte, pokud někomu chybí důkaz o občanství a další znaky absence státní příslušnosti

Jestliže zjistíte, že osoba může být bez státní příslušnosti, uveďte tuto důležitou informaci na veškeré dokumenty související s danou osobou. Pokud v nějakém formuláři nejsou políčka na zaznamenání této informace pravdivě, poznamenejte tuto informaci kamkoli na formulář, aby o tom existoval záznam a informujte o tom příslušnou osobu a řekněte jí, že tato informace může být v budoucnu důležitá. Také si ponechte kopie všech relevantních dokumentů ve vaší složce, abyste je mohli v případě potřeby v budoucnu použít.

Většina evropských států má mezinárodní závazky, které jim ukládají povinnost umožnit naturalizaci osob bez státní příslušnosti, ačkoliv v praxi osoby bez státní příslušnosti často čelí velkým překážkám v získávání občanství.

3. Porad'te lidem, kde najdou odborné rady, podporu a informace

Pokud vyhodnotíte, že osoba, která se chce naturalizovat, je pravděpodobně bez státní příslušnosti, porad'te jí, aby se obrátila s žádostí o pomoc na organizace, které se zabývají absencí státní příslušnosti a občanství ve státě, ve kterém pracujete. Pomoci by mohli i někteří naši členové. Stáhněte si a použijte příručku/plakát pro pracovníky, kteří pomáhají uprchlíkům, a naši stručnou příručku pro uprchlíky a žadatele o azyl.

4. Pročt'ete si informace o absenci státní příslušnosti, naturalizaci a integraci. Další informace naleznete níže, více na našich internetových stránkách (odkazy níže).

- Umožnění naturalizace osob bez státní příslušnosti
- Volební práva uprchlíků
- Získání občanství a jeho vliv na integraci imigrantů
- Z mnoha studií vyplývá, že naturalizace se pozitivně pojí s integrací a socioekonomickými a dalšími výsledky, například zde a zde.

CO SE MUSÍ ZMĚNIT NA POLITICKÉ ÚROVNI?

- **Státy by měly jednat v souladu s Úmluvou o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954** a zakotvit umožnění naturalizace ve svých zákonech a politice.
- **Státy by měly umožnit přístup osob bez státní příslušnosti k naturalizaci v praxi**, což zahrnuje zajištění řádného zaznamenání a určení absence státní příslušnosti a zproštění osob bez státní příslušnosti požadavků na dokumentaci, poplatky a jazykové znalosti / zkoušky v případě potřeby.
- **Státy by měly zajistit úředníkům zabývajícím se občanstvím školení** o situaci osob bez státní příslušnosti a o tom, jakým překážkám mohou čelit v souvislosti s požadavky na naturalizaci.
- **Státy a další úřady by měly upravit přístup k integračním službám pro osoby bez státní příslušnosti**, aby se jim zajistil spravedlivý přístup k právům a příležitostem.

DALŠÍ ZÁKLADNÍ INFORMACE K PROBLEMATICE A DOPLŇUJÍCÍ ZDROJE

Mezinárodní právo uznává, že hlavním řešením absence státní příslušnosti je přístup k občanství, ale osoby bez státní příslušnosti čelí mnoha překážkám při naturalizaci. [Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954](#) požaduje, aby státy umožnily naturalizaci a integraci osob bez státní příslušnosti. Ale jen velmi málo států tento závazek dodržuje, a i když právní ustanovení existují, [často nejsou plně implementována](#).

Mnoho osob bez státní příslušnosti bylo systematicky vyloučeno z formálního vzdělávání nebo zaměstnání ve své rodné zemi. To může znamenat, že výuka jazyků a odborné vzdělávání v Evropě jsou prvním okamžikem, kdy má osoba bez státní příslušnosti přístup k formálnímu vzdělávání. Osoby bez státní příslušnosti také nemusí mít dokumenty, které jsou většinou potřeba k prokázání způsobilosti k mnohým vzdělávacím nebo pracovním příležitostem – například rodné listy, osvědčení o předchozím dosaženém vzdělání, doložení formálních pracovních zkušeností nebo doporučující dopis.

V mnoha situacích stále **existují velké překážky**, kterým osoby bez státní příslušnosti musí čelit v procesu naturalizace a integrace. Například některé státy vyžadují rodný list při přihlášení k naturalizaci. Jiné státy vyžadují pas nebo doklad o zřeknutí se předešlého občanství. V některých státech jsou procesy naturalizace velmi nákladné a od poplatků se neupouští ani pro žadatele bez státní příslušnosti (například [ve Velké Británii](#)). Také může být požadována zkouška pro udělení občanství, jazykové znalosti nebo [minimální příjem](#). Všechny tyto skutečnosti mohou pro osoby bez státní příslušnosti vytvářet překážky v procesu naturalizace.

Další informace

[European Network on Statelessness](#)

[Stateless Journeys](#) (Evropská síť pro osoby bez státní příslušnosti – Cesty bez státní příslušnosti)

[Statelessness Index](#) (Index absence státní příslušnosti)

[UNHCR's Ending Statelessness](#) (web UNHCR týkající se konce absence státní příslušnosti)

[UNHCR's Self-Study Module on Statelessness](#) (Modul pro samostudium ohledně absence státní příslušnosti agentury UNHCR)

[Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Institut absence státní příslušnosti a inkluze)
[Statefree](#) (Bez státu)

Zúčastněte se kurzu, který pořádá [Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Institut absence státní příslušnosti a inkluze) nebo [Melbournská univerzita](#).

Evropské organizace mohou ohledně vzdělávacích možností [kontaktovat alianci ENS](#).

Také se můžete [přihlásit k odběru našeho e-mailového zpravodaje](#), [sledovat nás na sociálních sítích](#) a podpořit [kampaň Stateless Journeys](#).

„VŽDY BUDEME PALESTINCI A NIKDY SE NESMÍME VZDÁT PRÁVA VRÁTIT SE DO NAŠÍ DÁVNÉ RODNÉ ZEMĚ. ALE DÍKY TOMU, ŽE JSEM SE STALA OBČANKOU HOLANDSKA, JSEM MOHLA LÉPE VYUŽÍT SVŮJ POTENCIÁL....“

~ PALESTINSKÁ ŽENA, KTERÁ BYLA PŮVODNĚ BEZ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI. NYNÍ NATURALIZOVANÁ JAKO HOLANDSKÁ OBČANKA